

[Kjær.]

havde været. Jeg tror nu imidlertid ikke, at man kan slutte derudfra. Forholdet med Arbejdsanvisningen er vel nok det, at man efterhaanden har indrettet et System med Hensyn til Arbejdsanvisning for arbejdsløse; ind i dette System vil man saa efterhaanden indpasse alt, og hvad der ikke kan indpasses deri, ja, det nægter man simpelt hen Eksistensen af.

Det er den gamle Historie om Systemet og Livet i en ny Variation. Forholdet er jo det, at man kan indrette et System, det være sig af den ene eller af den anden Art, saa godt som man vil, det vil dog være yderst vanskeligt at faa alle Livets Forhold til at passe ind deri. Efter min Opfattelse vil det ogsaa være overordentlig vanskeligt at passe Landbrugets Forhold ind i det eksisterende System af Arbejdsanvisning. Det, man ude omkring i Landbruget søger, er Medhjælpere — det var jo ogsaa det, Socialministeren var inde paa i Dag —, det er Folk, som skal arbejde i Bedriften, ja vel, men det er ogsaa Folk, der skal leve næsten hele deres Liv i det Hjem, ved hvis Bedrift de er ansat. Og fordi det er saadan, kan man ikke tage de mere eller mindre tilfældige, som anvises fra Anvisningskontorerne; man maa udsøge dem, der passer til Forholdene i Hjemmet, dem, der passer til de Mennesker, som de paa det nøjeste skal samarbejde med. Fordi Forholdet er dette, kan man, som jeg sagde det før, ikke tage det, at Efterspørgselen efter Landbrugsmedhjælpere paa Arbejdsanvisningskontorerne har været ringe, som et Bevis for, at der ikke er Mangel paa Arbejdskraft inden for Landbrugserhvervet. Nej, vil man have Spørgsmaalet klaret, maa der foretages Tællinger. Og foretog man en saadan Tælling, er der for mig ikke nogen Tvivl om, at det vilde vise sig, at der stadig væk er Mangel paa Arbejdskraft.

Det var Spørgsmaalet om Problemets Eksistens. Dernæst kommer Spørgsmaalet om dets Opstaaen, og herom vil jeg da sige, at naar dette Problem har kunnet opstaa og er blevet særligt fremtrædende gennem de seneste Aar, hænger det sikkert paa det nøjeste sammen med Erhvervsforholdenes Udvikling; det hænger sammen med de højst ulige Vilkaar, som de forskellige Erhverv inden for vort Samfund har haft at arbejde under. Der har jo her i Salen mange Gange og paa mange Maader været talt om disse Forhold, og jeg skal derfor ikke komme dybt ind paa dem, men nøjes med at sige, at det er almindeligt erkendt, at gennem de seneste Aar har navnlig Indu-

strien haft meget betydelige Indtægtsmuligheder, medens Landbruget har haft højst begrænsede Indtægtsmuligheder, noget, som afgjort bevises ved en Betragtning af Industriens Nettooverskud, sammenlignet med Landbrugets Forrentningsresultat.

Men disse Forhold, de gode Indtjeningsmuligheder hos visse Byerhverv og de tilsvarende daarlige hos Landbrugserhvervet, maatte naturligvis medføre, at Aflønningsmulighederne i Byerne blev bedre, end de blev paa Landet. Det var de faktiske Forhold, og saa er det nok muligt, at adskillige Landbrugsmedhjælpere har set disse Forhold ligesom gennem Forstørrelsesglas og har troet, at Forholdene i Byerne var bedre set i Modsætning til Forholdene paa Landet, end i de i Virkeligheden var. I alt Fald drog disse Folk ind til Byen, fordi de troede, at de dér havde deres Chance. Tallet paa dem, der er rejst ind, kan man vel ikke opgive, men en Smule Mening derom kan man dog faa ved at betragte det Nettooverskud, som Flytningerne inden for Landets Grænser har givet Byerne gennem de seneste Aar, og helt uden Interesse er det jo ikke at se, at dette Nettooverskud navnlig begyndte at stige efter 1933, det Aar, da Valutacentralens Virkninger først viste sig, og for øvrigt ogsaa det Aar, da man gennemførte Socialreformen.

Man kan saa spørge: Hvor bliver disse Folk af? Det Spørgsmaal er ofte rejst, og noget egentligt Svar derpaa har man ikke. Man har i den Henseende kun Erfaringerne at bygge paa, og det er da min og mange andres Erfaring, at man kan dele disse Folk i to Grupper: de noget ældre og de yngre. De ældre, der kommer fra Landet ind til Byerne, gaar i Regelen dér et Stykke Tid og hutler sig igennem ved tilfældige Job, men kommer i mange Tilfælde hurtigt i Arbejde, og de skubber saa dem, som i Forvejen var i Arbejde, ud; jeg er tilbøjelig til at tro, at disse udskudte Arbejdere udgør en ikke uvæsentlig Del af den Hær af permanente arbejdsløse, som vi jo har haft gennem de seneste Aar. Men saa de yngre? Ja, dem vil jeg dele i to Grupper: de organiserede og de uorganiserede. De første klarer sig med Arbejdsløshedsunderstøttelsen i den første Tid, og derefter gaar de paa løst Arbejde.

Man vil ved de Grundforbedringsarbejder, der gennemføres rundt om i Byerne og i Byernes Nærhed, kunne træffe en ikke uvæsentlig Del af disse Folk. De uorganiserede — og jeg lægger Vægt paa, at der findes adskillige af disse —, det er dem, som man ikke tæller med, de er ikke tilmeldt